

Smrt krásné stopařky

Hynek Klimek

PRAGO LINE

Věnováno památce Jany Štěpánkové

6. 10. 1985*

16. 5. 2002†

Hynek Klimek

Smrt krásné stopařky

Podle vyprávění
Jana a Bohumily Štěpánkových

© Hynek Klimek
© Nakladatelství Jindřich Kraus - PRAGOLINE 2014
ISBN 978-80-87872-90-1

Zlý, zlý a zoufalý je někdy život.

Hodně knih se zabývá vrahy a jejich činy. Hodně toho bylo sepsáno i o lidech, kteří se stali oběťmi. Velmi mnoho literatury. Tato knižička popisuje to, co prožívají ti, kteří zůstali. A je silná autentičností výpovědí. Výpovědí, které jsou, pravda, již obroušeny dobou, obroušeny tím, kolikrát je aktéři ve svých hlavách opakovali, přehrávali, převraceli na všechny možné strany, omílali zoufale pořád dokola. Jak strašlivě se může změnit svět. Jak se mění vnímání. Jak se mění potřeby a zájmy. Silné je i to, jak dokáže být zoufalá matka přesvědčena, že někdo lže, že lže, protože nemůže pomoci, tak jak nemohly pomoci spolužačky. Tak může být vnímána jednoduchá odpověď (Ne, fakt jsme ji neviděly.). A na druhé straně, jak člověk dokáže věřit čemukoli, aby vůbec mohl věřit, věřit alespoň trochu, že je ještě naděje.. Že zbývá kapka naděje. Jak se dokážou neznámí lidé stát podezřelými. A jaká hloupost, pronesená bůhví proč, může být vodítkem k hledání. K hledání, které je lepší než čekání. Jak hluboko je v nás zakotveno evropské přesvědčení, že aktivita je víc jak pasivita. A to i v situacích, kdy obojí je nanic. Jak děsivé je zjištění, že v německém městečku nevědí o pátrání o konkrétní dívce, i když se do jejího hledání zapojil Interpol.

Jak, když racionalita nepomáhá, hledá se pomoc mimo racionalitu. A jak se Češi neubrání svému šibeničnímu humoru, ani když jsou zcela zoufalí. (Brečela, protože si zamazala šaty, ale hlavně brečela, protože měla zlomenou klíční kost.)

Za patnáct let na psychiatrickém oddělení jsem vyslechl spoustu zoufalých příběhů. Obdivuji, že se našel autor, který příběh dokáže shrnout pro čtenáře bez ztráty míry, bez toho, že by ty, o jejichž smutku a zoufalství píše, barvil sentimentem.

Tolik moje impresy psychologa.

A jako politik musím poznamenat, že každý veřejně pracující člověk, ať už je politik, by si měl uvědomit, jak hluboko mohou prožívat „klienti“ každou větu, každý čin. I obyčejnou rutinu. Měl by si to uvědomit každý policista. Že to, že se něco stává, se třeba jen tím, že se řekne, že se to stává, může blízkého člověka opravdu dotknout.

Ale i to, jak může pomoci politička, i když ve skutečnosti nemůže pomoci vůbec. Zdravím autora, německé policisty a paní poslankyni.

Tento příběh se dá přečíst tak za hodinu a půl. Déle mě to netrvalo, i když jsem to neměřil.

Ale přemýšlení nad ním je delší a nějak mi ani teď, a je to více než týden, co jsem si ho přečetl poprvé, nejde z hlavy.

PhDr. Jiří Pospíšil
psycholog
senátor - Parlament ČR

Je čtvrtek 16. května 2002. Slunné odpoledne. Na chodníku před plotem mohutné budovy Lesnické školy v Písku stojí pohledná černovláska ve vypasovaném triku a pestrobarevných kalhotách. Mává na projíždějící auta. Stopaři na tomto místě nejsou výjimkou, na výpadoce na Strakonice tady obvykle stávají každý den.

U stopařky zastavuje starý tmavomodrý Ford Sierra. Dívka se skloní a chvíli se domlouvá s řidičem. Pak nasedá a auto se rozjíždí. Jana Štěpánková, studentka písecké obchodní akademie, netuší, že do domovských Strakonic nedojede. Věčně rozesmáté pohodářce s velkým smyslem pro legraci, která v říjnu minulého roku slavila šestnácté narozeniny, zbývají poslední minuty jejího života.

Ručičky hodin pokračují ve svém neměnném koloběhu po ciferníku. Velké chybí poslední dílky, aby ukazovala kolmo vzhůru. Malá s ní již téměř svírá pravý úhel. Blíží se třetí hodina po poledni. Žena v bytě ve čtyřpatrovém paneláku na malém sídlišti ve Strakonících na ně už poněkolkáté ustaraně pohlédla. Tou dobou měla být její dcera už půl hodiny doma ze školy. Narůstající čas ji zneklidňuje. Vrší se jako zátěž.

Konečně zarachotil klíč v zámku dveří z domovní chodby. Již podle kroků však poznala, že nepřišla netrpělivě očekávaná dcera, ale manžel.

„Už je Janina doma?“ zazněl jeho hlas z předsíně.

„Není. Holka ještě nepřišla,“ odpověděla a jakoby tím sdělením její neklid ještě vzrostl.

Jen výjimečně se stalo, že se dcera opozdila, aniž by se předem domluvila, že se někde zdrží. Od září, kdy nastoupila do prvního ročníku Obchodní akademie v Písku, dodržovala zavedený rytmus. Ze školy přijížděla pravidelně o půl třetí. Často pak ještě zamířila ven za kamarádkami, ale to předtím pokaždé nechala doma tašku s učebnicemi a sešity. A když se někdy stalo, že doma nezastihla žádného z rodičů, nechávala jim napsaný vzkaz, kam šla a kdy přijde. Aby ho nepřehlédli, pokládala ho na takové místo, kde bylo jisté, že ho uvidí. Většinou na koberec v obývacím pokoji. V malém bytě byl místností, kde rodina trávila pohromadě nejméně času. Nikdy se nestalo, že by přišla o půlhodinu později, než bylo domluveno.

Zneklidněl jsem i já. Janina přece dobře věděla, že ten den mám svátek. Jsem Jan a v kalendáři byl uveden Přemysl, jenomže od malička jsem byl zvyklý, že jmeniny mám právě v tento den, který je v církevním kalendáři

zasvěcen nikoliv Přemyslovi, ale Janu Nepomuckému. Svátky a výročí jsme vždycky slavili pohromadě. Nic velkého, ale taková malá rodinná oslava. Nebylo pravděpodobné, že by na to dcera zapomněla.

Čas plynul a Jana nepřicházela. Mobilní telefon jejího otce mlčel. Bylo divné, že ani nezatelefonovala, aby rodiče uklidnila, že se stalo něco nepředvídaného a že dorazí později.

„Já jí zavolám,“ rozhodl se otec a na svém mobilním telefonu vymačkal číslo dceřina mobilu.

Jedno vyzvánění za druhým, ale ona se nepřihlásila.

„Tak už to zvedni! Zvedni to konečně! Co je s tebou?“ říkal si v duchu.

Po dvanáctém signálu vyzvánění ustalo a pokus o spojení ukončil ženský hlas nahráný na pásku: „Volaný účastník se nehlásí. Opakujte prosím volání později.“ Pak stejný hlas v angličtině. V polovině slova sdělení ukončil zmáčknutím puntíku s červeně vyobrazeným sluchátkem a pocítil úzkost.

„Bože, co s ní je? Co blbne, že to nebere?!“

Čekání bylo čím dál zneklidňující. V takových chvílích sílí zvuky, které jinak člověk srostlý s prostředím ani nevnímá. Tikot hodin na